

ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
THE RELATIONSHIP BETWEEN LEARNING ORGANIZATION AND
EFFECTIVENESS OF EDUCATIONAL INSTITUTIONS UNDER
CHAIYAPHUM PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 1

¹ชนาภรณ์ เพ็งทอง และ ²เพ็ญนภา สุขเสริม

¹Chanaporn Pengthong and ²Pennapa Sukserm

¹มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ, ประเทศไทย

¹Chaiyaphum Rajabhat University, Thailand

¹chanapornpengthong@gmail.com

Received: May 26, 2024; **Revised:** June 27, 2024; **Accepted:** July 30, 2024

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ 2) ศึกษาระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา 3) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา ผลการวิจัยพบว่า 1. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการใช้ประสบการณ์ และด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม ตามลำดับ 2. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนา

¹นักศึกษา, สาขาการบริการการศึกษา คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

²อาจารย์ ดร. คณะครุศาสตร์และการพัฒนามนุษย์ มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ

สถานศึกษา ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา ด้านความสามารถในการพัฒนา
นักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก และด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการ
เรียนรู้สูง ตามลำดับ 3. ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ใน
ระดับมาก และเป็นไปในทิศทางบวก ($r = 0.915$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดย
องค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการใช้ประสบการณ์ รองลงมา คือ ด้าน
การสร้างสรรค์นวัตกรรม และ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการ
แสวงหาความรู้

คำสำคัญ : องค์กรแห่งการเรียนรู้, ประสิทธิผลของสถานศึกษา

Abstract

The purposes of this research are to 1) study the level of opinions of teachers and school administrators towards being a learning organization, 2) study the level of opinions of teachers and school administrators on the effectiveness of the educational institutions, and 3) study the relationship between learning organizations and effectiveness of educational institutions. The study found the following findings: 1. The level of opinions of teachers and school administrators towards being a learning organization under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1; the overall level was at the highest level. Respectively arranged from most to least; there were team learning, knowledge acquisition, experience using, and innovation creation. 2. The level of opinions of teachers and school administrators towards the effectiveness of educational institutions under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1; the overall level was at the highest level. Respectively arranged from most to least; there were the ability to change and develop schools, the ability to solve problems in schools, the ability to develop students to have positive attitudes, and the ability to produce students with high learning achievement. 3. The relationship between learning organizations and the effectiveness of educational institutions under the Chaiyaphum Primary Educational Service Area Office 1; overall, it was found that the relationship was in a high level and in a positive direction ($r = 0.915$) with statistically significant difference at the .01 level. The aspect of learning organization that had the highest relationship was

experience using, followed by innovation creation and team learning. The aspect with the lowest relationship was knowledge acquisition.

Keywords : learning organizations, effectiveness of the educational institution

บทนำ

ในปัจจุบันเป็นยุคสมัยศตวรรษที่ 21 ที่เทคโนโลยีมีความสำคัญในการพัฒนาประเทศชาติ ในการก่อให้เกิดระบบเศรษฐกิจแบบใหม่ที่ต้องการคนทำงานในภาคความรู้ ข้อมูลข่าวสารและด้าน บริการมากกว่าภาคการผลิต ซึ่งปัจจุบันเป็นหน้าที่ของหุ่นยนต์หรือกลไกคอมพิวเตอร์เข้ามาแทนที่ ดังนั้น คนในศตวรรษนี้จึงต้องมีทักษะการคิด ทักษะการแก้ปัญหา ทักษะการทำงาน ร่วมกันเป็นทีม ทักษะการใช้ชีวิตและสามารถเรียนรู้ได้ด้วยตนเองอย่างมีความสุขตามยุคสมัยที่เปลี่ยนไป โลก ปัจจุบันได้เกิดกระแสแนวความคิดใหม่เกี่ยวกับองค์กรแห่งการเรียนรู้ว่าเป็นการบริหาร รูปแบบหนึ่งที่ใช้เป็นพื้นฐานในการพัฒนาองค์กรสู่ความสำเร็จขององค์กรได้ทุกประเภทไม่ว่าจะเป็น องค์กร ภาคราชการ รัฐวิสาหกิจหรือธุรกิจเอกชนต่างๆ สามารถประยุกต์ใช้ร่วมกันกับระบบการบริหาร รูปแบบอื่นๆ ในการปฏิรูปการพัฒนาระบบให้เพียบพร้อมไปด้วยความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และให้ บรรลุผลสำเร็จในการพัฒนาการบริหารเชิงคุณภาพรวมตลอดทั่วทั้งองค์กร การมีองค์กรแห่งการเรียนรู้จะทำให้องค์กรและบุคลากรมีวิธีการ ทำงานที่มีผลงานประจักษ์จึงส่งผลให้การปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ โดยมีการเชื่อมโยงรูปแบบการทำงานเป็นหมู่คณะ ซึ่งจะส่งผลให้องค์กรเข้มแข็งพร้อม เผชิญหน้ากับสภาวะการแข่งขัน สร้างองค์ความรู้เพื่อเพิ่มพูนสมรรถนะที่จะก่อให้เกิดความก้าวหน้า แสวงหา ถ่ายโยงความรู้ การเปลี่ยนแปลงวิธีการอันเป็นผลมาจากความรู้ใหม่และการเข้าใจสิ่งต่างๆ อย่างถ่องแท้การแก้ปัญหาอย่างเป็นขั้นตอน มีการทดลองปฏิบัติ มีการเรียนรู้บทเรียนในอดีตและมีการ เรียนรู้จากผู้อื่น เป็นที่ทราบกันดีว่าประสิทธิภาพของสถานศึกษาเกิดจากสถานศึกษาที่มีสภาพ ทางสังคม บรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมรอบๆ ตัวผู้เรียนที่เอื้ออำนวยต่อการเรียนรู้ที่เหมาะสม มีความพร้อมในด้านทรัพยากรต่างๆ เอกสาร สื่อวัสดุ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่เหมาะสม มีคุณภาพและ ประสิทธิภาพ มีงบประมาณ เพียงพอและมีทรัพยากรมนุษย์ เพื่อให้สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านต่างๆ เพื่อให้กระบวนการจัดการศึกษาเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถพัฒนาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอยู่ในสังคมที่การเปลี่ยนแปลงได้ อย่างมีความสุข ก่อให้เกิดการพัฒนาประเทศชาติได้อย่างมั่นคงและยั่งยืน

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

ว่าองค์กรแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลของสถานศึกษาอยู่ในระดับใดและต้องการศึกษาระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีความสัมพันธ์กันอย่างไร ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อผู้บริหารสถานศึกษา หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถนำผลการวิจัยไปใช้เพื่อวางแผนการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เพื่อเป็นสารสนเทศพื้นฐานในการวางแผนพัฒนาและปรับปรุงประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งเป็นส่วนที่ทำให้การบริหารงานผู้บริหารสถานศึกษาประสบผลสำเร็จและมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิผลของ สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จากสถานศึกษาจำนวน 223 แห่ง รวมทั้งสิ้นจำนวน 2,071 คน (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1, 2566, น. 6)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ คือ ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษา และครูสอน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ปีการศึกษา 2566 จากสถานศึกษาจำนวน 223 แห่ง จำนวนทั้งสิ้น 443 คน จำแนกเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 123 คน และครูสอน จำนวน 320คน โดยผู้วิจัยมีขั้นตอนการดำเนินการดังนี้

- 1) กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง (Sample Size) โดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (บุญชม ศรีสะอาด, 2560, น. 43) โดยใช้สถานศึกษาเป็นหน่วยสุ่ม จากจำนวน

ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 174 คนและครูผู้สอน จำนวน 1,897 คน ได้กลุ่มตัวอย่างเป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 123 คน และครูผู้สอน จำนวน 320 คน

2) ทำการสุ่มแบบชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) โดยใช้ขนาดสถานศึกษาเป็นเกณฑ์ในการแบ่ง ดังนี้ 1) สถานศึกษาขนาดใหญ่ 2) สถานศึกษาขนาดกลาง 3) สถานศึกษาขนาดเล็ก แล้วทำการสุ่มสถานศึกษาในแต่ละสังกัดตามสัดส่วนให้เท่ากับจำนวนกลุ่มตัวอย่างของผู้บริหารสถานศึกษาตามที่กำหนดไว้ โดยการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ด้วยวิธีการจับสลาก

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาครั้งนี้ มีขอบเขตด้านเนื้อหา ประกอบด้วย องค์การแห่งการเรียนรู้และประสิทธิผลของสถานศึกษา ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

1) องค์การแห่งการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหาร ได้แก่ องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านการแสวงหาความรู้ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ด้านการใช้ประสบการณ์ และด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม

2) ประสิทธิภาพของสถานศึกษา ผู้วิจัยได้ทำการสังเคราะห์แนวคิด ทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยการบริหาร ได้แก่ องค์ประกอบ 4 ด้าน ดังนี้ ด้านความสามารถผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ด้านความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษาและด้านความสามารถในการแก้ปัญหาในสถานศึกษา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยสร้างแบบสอบถามขึ้นจำนวน 1 ฉบับ แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับองค์การแห่งการเรียนรู้ ลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับประสิทธิผลของโรงเรียนลักษณะเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) 5 ระดับ

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป และใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังนี้ สถิติที่ใช้ตรวจสอบเครื่องมือ ได้แก่ ค่าความเที่ยงตรง ค่าอำนาจจำแนก และค่าความเชื่อมั่น สถิติพื้นฐานที่ใช้ ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและค่าส่วนเบี่ยงเบน

มาตรฐาน วิเคราะห์ผลการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นต่อความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิภาพของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยใช้การทดสอบ F – test (One-Way ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างแล้วทำการทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (scheffe' medthod)

ผลการวิจัย

1. ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษา จำแนกตามขนาดสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 กลุ่มสถานศึกษาส่วนใหญ่ สถานศึกษาขนาดกลาง คิดเป็นร้อยละ 60.90 รองลงมา คือ กลุ่มสถานศึกษาขนาดเล็ก คิดเป็นร้อยละ 36.00 และกลุ่มสถานศึกษาขนาดใหญ่ คิดเป็นร้อยละ 3.10 ตามลำดับ

2. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ซึ่งมีรายละเอียดเป็นรายด้านดังนี้

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวม

ด้านที่	องค์กรแห่งการเรียนรู้	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	การแสวงหาความรู้	4.68	0.40	มากที่สุด
2	การเรียนรู้เป็นทีม	4.69	0.42	มากที่สุด
3	การใช้ประสบการณ์	4.63	0.49	มากที่สุด
4	สร้างสรรค์นวัตกรรม	4.59	0.50	มากที่สุด
รวม		4.66	0.41	มากที่สุด

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.66$, S.D. = 0.41) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ($\bar{X} = 4.69$, S.D. = 0.42) รองลงมา คือ ด้านการแสวงหา

ความรู้ ($\bar{X} = 4.68$, S.D. = 0.40) และด้านการใช้ประสบการณ์ ($\bar{X} = 4.63$, S.D. = 0.49) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านสร้างสรรค์นวัตกรรม ($\bar{X} = 4.59$, S.D. = 0.50)

3. ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีรายละเอียด ดังนี้

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวม

ด้าน ที่	ประสิทธิผลของสถานศึกษา	ระดับความคิดเห็น		การแปลผล
		$\bar{X}$	S.D.	
1	ความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา	4.62	.44	มากที่สุด
2	ความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูง	4.36	.47	มาก
3	ความสามารถในการพัฒนานักเรียนให้มีทัศนคติทางบวก	4.41	.52	มาก
4	ความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา	4.55	.57	มากที่สุด
รวม		4.50	.47	มาก

จากตารางที่ 2 พบว่า ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.50$, S.D. = 0.47) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านความสามารถในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.62$, S.D. = 0.44) รองลงมา คือ ด้านความสามารถในการแก้ไขปัญหาในสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.55$, S.D. = 0.57) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านความสามารถในการผลิตนักเรียนให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้สูง ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = 0.47)

4. ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้วยสถิติการหาความสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's product moment correlation coefficient) มีรายละเอียดดังนี้

ตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1

องค์กรแห่งการ เรียนรู้	ประสิทธิผลของสถานศึกษา				
	Y ₁	Y ₂	Y ₃	Y ₄	Y _{รวม}
X ₁	.806**	.696**	.672**	.792**	.798**
X ₂	.872**	.650**	.711**	.887**	.845**
X ₃	.880**	.713**	.745**	.910**	.878**
X ₄	.825**	.727**	.751**	.849**	.850**
X _{รวม}	.921**	.754**	.780**	.935**	.915**

** นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากตารางที่ 3 ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับมาก และเป็นไปในทิศทางบวก ($r = 0.915$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการใช้ประสบการณ์ ($r = 0.878$) รองลงมา คือ ด้านการสร้างสรรค์นวัตกรรม ($r = 0.850$) และ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม ($r = 0.845$) ด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ ด้านการแสวงหาความรู้ ($r = 0.798$)

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาต่อความเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารและครูผู้สอนในยุคปัจจุบันต้องการพัฒนาตนเองและองค์กรให้เท่าเทียมกับหน่วยงานอื่นๆ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ รสสุคนธ์ มั่นคง (2558, น. 105-106) วิจัยเรื่องการพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า การเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาอยู่ในระดับมากทั้งภาพรวมและรายด้าน

2. การวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นของครูผู้สอนและผู้บริหารสถานศึกษาเกี่ยวกับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนได้ มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในทุกๆ ด้าน เพื่อนำไปสู่ประสิทธิผลในการจัดการศึกษาอย่างแท้จริง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ กรรณิการ์ เพื่องประยูร (2555) ได้วิจัยเรื่อง การศึกษาความสัมพันธ์สุขภาพองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2 ทั้งโดยรวม และรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ จิราพร หนวดเพชร (2558, น. 75) ทำการวิจัยเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของ โรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลา ผลการวิจัยพบว่า ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน มีความคิดเห็นต่อ ประสิทธิภาพของโรงเรียนโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้านอยู่ในระดับมาก รวมถึงสอดคล้องกับสุทิน สุขกาย (2562, น. 69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างองค์กรแห่งการเรียนรู้กับประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 โดยรวม พบว่า มีความสัมพันธ์ในระดับมากและเป็นไปในทิศทางบวก อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยองค์กรแห่งการเรียนรู้ด้านที่มีความสัมพันธ์สูงสุด คือ ด้านการแสวงหาความรู้ รองลงมา คือ ด้านการเรียนรู้เป็นทีม และด้านที่มีความสัมพันธ์ต่ำสุด คือ สร้างสรรค์นวัตกรรม ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการที่ผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1 มีความสามารถในการจูงใจ ประสานงานกับบุคลากรในสถานศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ กระตุ้นและสนับสนุนให้เกิดการกระทำใหม่ๆภายในองค์กร เพื่อให้บุคลากรสามารถคิดนอกกรอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ หาแนวทางใหม่ๆ ในการบริหารและสื่อสารภายในองค์กร มีความสามารถในการปรับตัวและกระบวนการ ทำงานต่างๆ ในองค์กรให้มีความง่าย คล่องตัวและยืดหยุ่น เฝือกกับสถานศึกษาที่ซับซ้อนและแก้ไขปัญหา ได้อย่างสร้างสรรค์เพื่อให้สถานศึกษาเกิดระบบในการบริหารจัดการทรัพยากรต่างๆ ทั้งในเชิงคุณภาพ และปริมาณ ส่งผลให้สถานศึกษาบรรลุเป้าหมายตามที่กำหนดไว้ สอดคล้องกับแนวคิดของ สมคิด สร้อยน้ำ (2547) ศึกษาเรื่อง การพัฒนาตัวแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่า ปัจจัยทางการบริหารที่สำคัญในการที่จะพัฒนาโรงเรียนไปสู่การ เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ประกอบด้วย การพัฒนาความมีประสิทธิภาพของโรงเรียน การพัฒนา

ความเป็นองค์กรวิชาชีพ การตัดสินใจร่วมการวิสัยทัศน์ การพัฒนากลุ่มบริหารตนเองและการติดต่อสื่อสาร การจูงใจเชิงสร้างสรรค์ การเป็นผู้นำแห่งการเปลี่ยนแปลง

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพฯ : ศรุสสภา.
- กรรณิการ์ เพื่องประยูร. (2555). การศึกษาความสัมพันธ์สุขภาพองค์กรกับประสิทธิผลของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- จิราพร หนองเพชร. (2558). ความสัมพันธ์ระหว่างภาวะผู้นำของผู้บริหารโรงเรียนกับประสิทธิผลของโรงเรียนเอกชนจังหวัดสงขลา. การประชุมหาดใหญ่วิชาการระดับชาติ ครั้งที่ 6 วันที่ 26 มิถุนายน 2558. สงขลา: มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2560). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 10). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- รสสุคนธ์ มั่นคง. (2558). การพัฒนาบุคลากรที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 2. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏนครปฐม.
- สุทิน สุขกาย. (2562). การศึกษาประสิทธิผลของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1. วารสารสมาคมพัฒนาวิชาชีพการบริหารการศึกษาแห่งประเทศไทย. 1(1) หน้า 69.
- สมคิด สร้อยน้ำ. (2547). การพัฒนาตัวแบบองค์กรแห่งการเรียนรู้ในโรงเรียนมัธยมศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1. (2566). แผนปฏิบัติการ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2566. ชัยภูมิ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยภูมิ เขต 1